ئەنجومەنی وەزیران ژمارەیەک بڕیار لەبارەی داهاتکان و کەنترۆکردنی خەرجییەکان و یاسای هاژەی زانکۆیی دەردەکات

ئەنجووەنی وەزیران ئەمڕۆ سێشەمە پاکێجێک بڕیاری دەرکرد، لەوانە لەبواری فراوانترکردنی داهاتکان و هەمەچەشنکردنی هەناردەکردن.

نووسینگەی هاگەیاندنی سەرۆک وەزیران لە هاگەیندراوەکدا کە دەستی ئاژانسی موتەبع کەوتووە، تیایدا هاتووە : ئەمڕۆ سێشەمە "محەمەد شیاع سودانی" سەرۆک وەزیران، سەرۆکایەتی شەشەمین دانیشتنی ئاسایی ئەنجومەنی وەزیرانی بۆ ساڵی 2026 کرد، کە تێیدا باس لە بارودۆخی گشتی وڵات کرا و گفتوگۆ دەربارەی بابەتە دیاریکراوەکانی ناو کارنامەیبکەبوونەوەکە کرا و بڕیاری پێویستیان لەبارەوە درا.

وەک هاگەیندراوەکە ئاماژەی پێداوە : ئەنجومەن بڕیاری دەبەت لە گفتوگۆکردن لەسەر ئەو کەمکردنەوە بڕیار و هەنگاوانەی کە پێشتر ئەنجومەنی وەزیری بۆ کاروباری ئابووری پەسەندی کردبوون، بۆ مەبەستی زیادکردنی داهات و کەمکردنەوەی خەرجییەکان و بەهێزکردنی ئابووری نیشتمانی لە بواری جیاوازەکاندا، هەروەها بڕیاردانی کرد بۆ ڕێکارەکانی وەزارەتەکان لەمبارەیەوە، بۆ شێوەیەک کە سەقامگیری لە بازاڕە ناوخۆییەکان و کاڵا و خزمەتگوزارییەکان پێشکێشکراوەکان بۆ گشت هاووڵاتییان دابین بکات.

بڕگوێرەی ڕاگەیەندراوەکە : لە بواری زیادکردنی داهات و هەمەجۆرکردنی هەنارد‌کردندا، ئەنجومەنی وەزیران ڕاسپاردەی ئەنجومەنی وەزاری بۆ ئابووری پەسەند کرد سەبارەت بە بڕی پاڕەپشتی بۆ هەر نۆتیەکان کە ئەمانەی خوارەوە لەخۆ دەگرێت:

یەکەم: ڕاسپاردنی وەزارەتی نەوت بۆ هەنارد‌کردنی لانیکەم 75%ی نەوتی ڕەش لە پاڵاوگە ناوخەیەکان، کە لەمساڵدا دەگاتە 1.1 ملیۆن بەرمیل لە ڕۆژێکدا، و هەنارد‌کردنی بەرهەمە نۆتیە سپیەکان بۆ ئاو زیادەیی لەبەردەستە.

دووەم: پابەندکردنی وەزارەتەکانی کارەبا و نەوت بە بەستنی پەیوەری پەیوانکردن لەسەر دەروازەکانی دابینکردنی سووتەمەنی بە یەکە بەرهەمهێنەرەکان، و هاوتاکردنی بڕە وەرگیراوەکان لەگەڵ بەرهەمهێنانی کارەبا.

سێیەم: ڕاسپاردنی وەزارەتی کارەبا بۆ گرێبەستی ئاو وەستگانێی بە نەوتی خاو کار دەکەن، بۆ کارکردن بەو بەرهەمە نۆتیانەی کە سوودیان زیاترە.

چوارەم: دابینکردنی سووتەمەنی زێیتی (زیت الوقود) بۆ کارگەکانی سووتەمەنی کێشتیەکان بە نرخێک کە 20% کەمتر بێت لە نرخی بازاوکراوی جیهانی، و بۆ کارگەکانی چیمەنتۆ بە نرخی 60%ی نرخی جیهانی، و دابینکردنی بەرهەمی زێیتی سووتەمەنی بە نرخی 60%ی نرخی جیهانی، و یەکخستنی نرخی (نەفتا)ی دابینکراو بۆ کارگەکانی هایدرۆجین تا ببێتە 40%ی نرخێکی لە بازاوکراوە جیهانییەکاندا.

پێنجەم: ڕاگرتنی پەدانی مووچەت بە دروستکردنی ئاو کارگانێی بەرهەمە نۆتیەکان وەک ماددەی سەرەتایی بەکاردەهێنن بۆ ماوەی 5 ساڵ، و ڕاسپاردنی دەزگا ئەمنیەکان بۆ گرتنبەری هاکاری تووند بۆ ڕاگری لە قاچاخچێتی بەرهەم و ماددە نۆتیەکان.

لەدرێژەی ڕاگەیەندراوەکەدا هاتووە : سەبارەت بە پڕۆژەکانی ژێرخانی،ئەنجومەن بەدواداچوونی کرد بۆ جێبەجێکردنی پڕۆژەی ئاوی بەسرەی گەورە، لە قۆناغەکانی سێیەم و چوارەمدا کە پەیوەستن بە گرێبەستی جۆری ئاوی خاو، و ڕاسپاردەی ئەنجومەنی وەزاری بۆ ئابووری پەسەند کرد سەبارەت بە خستنە ناوەوەی پڕۆژەکە لەلایەن هەردوو وەزارەتی پلاندانان و ئاودانکردنەوە و نیشتەجێکردن و شارەوانییەکان و هاماهەنگی لەنەوانیاندا بۆ ساڵی 2026.

هەروەها بۆئینجومەنی وەزیران پێزامەندی دا لەسەر دەستێی گشتی باج/ وەزارەتی دارایی بۆ گرێبەستکردن لەگەڵ کەمپانیای گشتی گەیاندن و زانیاریناسی/ وەزارەتی پەیوەندییەکان، بۆ بەستنەوەی دەستکە و (51 لق) بۆ خزمەتگوزاری ئینتەرنێتەوە، و دەسەاتدان بۆ دەستێی گشتی باج بۆ وتووژکردن لەگەڵ لایەنی بەرانبەر و ئینجامدانی گفتانکاری لە پێشنیارە تەکنیکی و بازرگانییەکان و زیادکردنی بڕگێی پێویست.

هەروەک ئینجومەنی وەزیران پێزامەندی دا لەسەر یەکلاکردنەوەی قەرزەکانی نێوان کەمپانیای گشتی بازرگانی دانوبە/ وەزارەتی بازرگانی، و کەمپانیای گشتی بەندەرەکانی عێراق/ وەزارەتی گواستنەوە، بەپێی ڕاسپاردەکانی لیژنەی فەرمانی دیوانی ژمارە 43ی ساڵی 2026، و ئەو تێبینی و پێشنیارانەی لە کێنووسی لیژنەکەدا هاتوون، هەروەها تێبینییەکانی ئەمینداریەتی گشتی ئینجومەنی وەزیران.

لە کۆتاییدا ڕاگەیەندراوەکەدا هاتووە : ئینجومەنی وەزیران هەردوو وەزارەتی (پەروەردە، و خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی) پێسند کرد بۆ جێبەجێکردنی ماددەی 10/ سێیەم لە یاسای خزمەتی زانکۆیی، بەبێ ئەوەی هیچ شوێنەوارێکی دارایی لە بکەوێتەوە، و ئەم بڕیارە هەموو ئەو لایەنانە دەگرێتەوە کە یاسای خزمەتی ناوبراو جێبەجێ دەکەن.